

ПЕРЕДМОВА

Історія має дві ролі. Її перша роль — бути слідом. Деякі сліди дуже красиві, ними хочеться пишатися, милуватися, поставити їх десь на видне місце, щоб усі завжди знали й пам'ятали про ці шедеври людської долі. Інші сліди жахливі, огидні, неприємні, за них соромно, їх хочеться приховати й забути. А ще історичні сліди — ті, що й красиві й некрасиві, — є чимось подібними до давніх рослин на камені: одні — видно добре, інші — складно розібрати, а те, чого не видно, доводиться домальовувати в уяві.

Друга роль історії — бути дзеркалом. Це дзеркало показує, де людина хвора й де її треба лікувати. Не знаючи своїх вразливих і сильних сторін, не знаючи своїх недугів і не лікуючи їх, людина може тяжко занедужати, утратити комфорт життя, зрештою втратити саме життя. У вседержавних чи всесвітніх масштабах те саме: якщо кожна людина не пізнає вад людської суті на прикладі історії і не зробить висновків для їх подолання — цілі нації занепадуть, а людство загрузне в постійному колі страждань.

Ніщо не робить людину людянішою, ніж історія. Ніхто не підтримує цей світ, окрім вас. Але для достойної справи потрібна гідна підготовка. Цей зошит дасть вам змогу поглянути на історію людства з різних сторін, а ще — він допоможе вам навчитися думати різними способами, бо хтозна, яку професію ви опануєте в майбутньому. Виконувати абсолютно всі завдання в цьому зошиті не обов'язково. Прислухайтеся до ваших учителів — вони самі зможуть вибрати вправи до кожної теми.

І не забувайте: історія то не збірка оповідок, а система, і її варто усвідомити. Кожен із нас є частиною цієї системи. Кожен із нас може цю систему продовжити. Кожен із нас може цю систему змінити.

Посилання на всі презентації за QR-кодом:

Діагностичне оцінювання за програмою 6 класу

1. Які теорії походження людини ви знаєте?
2. Згідно з офіційною історичною наукою, скільки приблизно років існує людина сучасного вигляду («людина розумна», вона ж Homo sapiens)?
3. Чим звичайна держава відрізняється від імперії?
4. На території якої сучасної країни з'явилися перші розвинені міста?
5. Назвіть перші давні цивілізації, які ви пам'ятаєте?
6. Як називалася перша європейська цивілізація?
7. Коли й чому розпалася Римська імперія?

- 8.** Які суспільні та матеріальні досягнення давніх греків і римлян ми використовуємо й по сьогодні?

- 9.** Назвіть кочівницькі племена (бажано в хронологічній послідовності), які проживали на території сучасної України?

- 10.** У якому столітті на територіях сучасної України з'явилися перші слов'янські племена?

- 11.** Генетично споріднені із сучасними українцями є слов'яни союзу антів, венедів чи склавинів?

- 12.** «Велике переселення народів»: період, місце, народи-учасники, глобальні наслідки для Європи?

Урок № 1

Вступ. Періодизація всесвітньої історії Європи

ЗАВДАННЯ № 1

Пригадуючи матеріал з історії за 6 клас, методом виключення розсортуйте у дві хмаринки, які поняття стосуються Античності, а які — Середньовіччя.

Античність

(V тис. до н. е. — V ст. н. е.)

Середньовіччя

(V—XV ст.)

Поняття для відбору: Давня Греція, варвари, Велике переселення народів, феодали, королі та васали, Давній Рим, лицарі, гопліти, алод.

Урок № 2

Утворення «варварських королівств» у V ст.

ЗАВДАННЯ № 1

Складіть визначення з переліку запропонованих слів.

Варвари — це ...

Перелік слів: племен, збірна, походження, назва, яких, не римського, вважали, римляни, не досить, яких, і, не цивілізованими, розвинутими.

ЗАВДАННЯ № 2

Прочитавши відповідний параграф підручника, упізнайте «варварське королівство» за описом.

	Засноване в Північній Африці
	Виникло на Іберійському півострові (Іспанія)
	Засноване в Північній Галлії (Франція), тут записали звід законів «Салічна правда»
	Утворене переселенцями германських племен саксів, англів і ютів
	Утворене в Італії і було найбільшим серед варварських королівств

Урок № 3

Завоювання Карла Великого. Імперія франків

ЗАВДАННЯ № 1

Спираючись на матеріал підручника, розподіліть здобутки: які з них належать Карлові Великому, а які належать його дідові — Карлові Мартеллу.

Карл Мартелл (714–741)	Карл Великий (768–814)

Перелік здобутків: створив імперію подібну до Римської; створив перших лицарів; знищив небезпечний Аварський каганат; переміг арабів у битві при Пуатьє 732 р.; відновив культурний і архітектурний розвиток; насильно охрестив саксів; створив «графів» — великих землевласників; зупинив просування арабів углиб Європи.

ЗАВДАННЯ № 2

За допомогою інформації з підручника та даних поданої карти виконайте такі дії:

1) Запишіть на контурній карті назви трьох франкських королівств (Західного, Середнього й Східного), які виникли після розподілу Франкської імперії між нащадками Карла Великого за договором у Вердені 843 року;

- 2) Визначте й підпишіть під назвою кожного королівства ті сучасні країни, які є їх нащадками: майбутню Італію, майбутню Францію і майбутню Німеччину;
- 3) Знайдіть на контурній карті та підпишіть місто Верден, де було укладено угоду про розподіл імперії.

ПОДІЛ ФРАНКСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

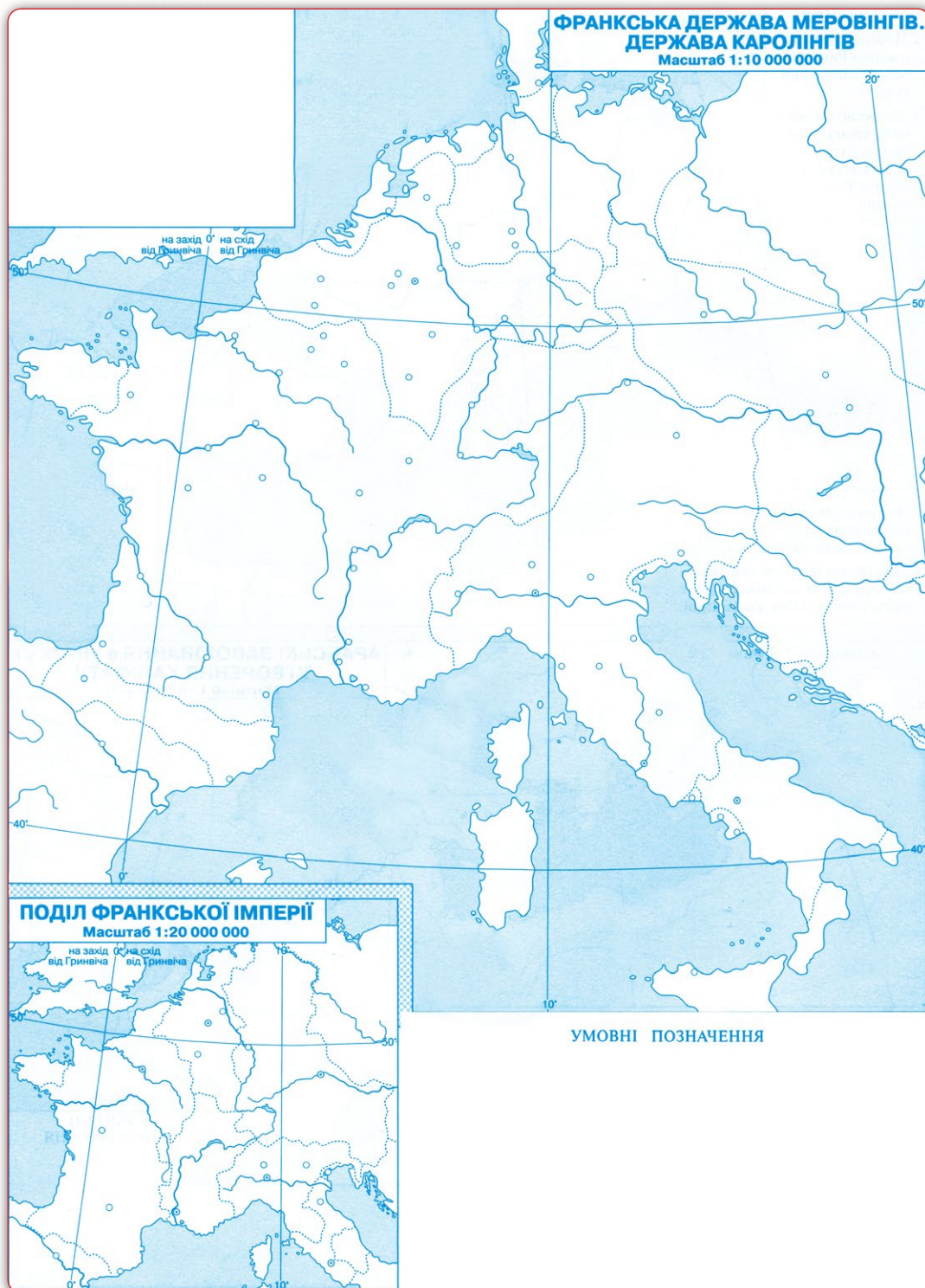
Поділ Франкської імперії між онуками Карла Великого за Верденським договором 843 р.:

Володіння Лотара

Володіння Людвіга Німецького

Володіння Карла Лисого

Межі поділу лотаревої спадщини 880 р.

Зміст

Діагностичне оцінювання за програмою 6 класу	4
Урок № 1. Вступ. Періодизація всесвітньої історії Європи	6
Урок № 2. Утворення «варварських королівств» у V ст.	7
Урок № 3. Завоювання Карла Великого. Імперія франків.....	8
Урок № 4. Візантійська імперія (395–1453)	11
Урок № 5. Арабський халіфат і виникнення ісламу.....	13
Урок № 6. <i>Практичне заняття.</i> Робота з контурною картою: «варварські королівства», слов'яни, Арабський халіфат і Візантійська імперія на мапі Старого світу.....	14
Урок № 7. Зв'язок людини і природи в Середньовіччі. Рух населення.....	16
Урок № 8. Середньовічне суспільство. Три стани середньовічного суспільства	18
Урок № 9. <i>Практичне заняття.</i> У середньовічному замку. У середньовічній майстерні. У середньовічній селянській господі.....	20
Урок № 10. Організація християнської церкви в Середньовіччі	28
Тематична контрольна робота № 1 для 7 класу зі всесвітньої історії	31
Урок № 12. Скандинавія в добу Середньовіччя. Походи вікінгів та їхні завоювання	34
Урок № 13. Хрестові походи. Держави хрестоносців. Духовно-лицарські ордени	38
Тематична контрольна робота № 2 для 7 класу зі всесвітньої історії	42
Урок № 14. Середньовічні держави: від роздробленості до станово-представницьких монархій.....	45
Урок № 16. Франція в XI–XIV ст. Столітня війна (1337–1453).....	50
Урок № 17. Англія в XI–XIV ст. Генріх II Плантагенет	54
Урок № 18. <i>Практичне заняття.</i> Велика хартія вольностей: аналіз правового документа.....	56
Урок № 19. Священна Римська імперія: устрій і політична боротьба між світськими та релігійними володарями.....	59
Тематична контрольна робота № 3 для 7 класу зі всесвітньої історії	61
Урок № 21. Католицька церква в XI–XV ст.	64
Урок № 22. Середньовічна освіта. Наукові й технічні досягнення. Книгодрукування.....	66
Урок № 23. <i>Практичне заняття.</i> Книги і культура читання в Середньовіччі.....	69
Урок № 24–25. Середньовічна архітектура і мистецтво. Раннє Відродження. Гуманізм. <i>Практичне заняття.</i> Уявна екскурсія до середньовічного замку або собору.....	76
Тематична контрольна робота № 4 для 7 класу зі всесвітньої історії	82
Урок № 27. Чернечі лицарські ордени. Християнізація Східної Європи. Велике князівство Литовське за часів Ольгерда і Польське королівство за часів Казимира III	86
Урок № 28. Чехія в XIV–XV ст. Ян Гус. Королівство Угорщина та інші держави Центрально-Східної Європи.....	89
Урок № 29. Утворення Османської імперії. Мехмед II. Османська культура	92
Урок № 30. Держава і суспільство середньовічного Китаю. Досягнення китайської культури й науки	96
Урок № 31–32. Індія в період політичного дроблення. Досягнення індійської культури. Феодальна Японія	101
Тематична контрольна робота № 5 для 7 класу зі всесвітньої історії	106